

DECIZIE

09 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac
Tatiana Vieru, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia, în pricina civilă la acțiunea intentată Victor Chitoroagă împotriva lui Marcel Prisăcari, Victor Ciobanu, Iulia Prisăcari și notarul privat Adelina Bumbu cu privire la recunoașterea nulității actelor notariale și efectuarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, prin care a fost admisă parțial cererea apelanților Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia cu privire la scutirea de la plata taxei de stat,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, prin care a fost restituit cererea de apel depusă de Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012,

c o n s t a t ă:

La data de 24 iunie 2008, reclamantul Chitoroagă Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Prisăcari Marcel cu privire la declararea nulității actelor notariale și efectuarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

În motivarea acțiunii, reclamantul Chitoroagă Victor a menționat că, între el și Prisăcari Marcel a avut loc o înțelegere, conform căreia, pîrîtul Prisăcari Marcel s-a angajat să-i legifereze o porțiune din lotul aferent casei.

Înțelegerea dată a fost determinată de faptul că, Prisăcari Marcel, fiind funcționar la Primăria mun. Chișinău, l-a asigurat pe reclamant că, într-un termen scurt îi va soluționa întrebarea. Cu acest scop au mers la notarul recomandat de pîrîtul Prisăcari Marcel, unde a fost întocmită procura nr. 8886 din 27 iulie 2006.

Consideră reclamantul Chitoroagă Victor că, pîrîtul Prisăcari Marcel, fiind un apropiat al familiei sale, l-a indus în eroare, determinîndu-l să semneze procura din 27 iulie 2006, el fiind sigur că, prin această procură îl împuternicește pe Prisăcari Marcel să pregătească actele pentru legalizarea lotului. Reclamantul nu a

avut niciodată intenția să doneze sau să înstrăineze bunul imobil, acesta fiind unicul loc de trai al său, fapt, confirmat prin certificatul, eliberat de ÎS „Cadastru”.

La fel a indicat că, nu a avut și nu are careva obligații față de pîrîții Prisăcari Marcel, Ciobanu Victor și Prisăcari Iulia.

Ulterior, notarul privat Bumbu Adelina, contrar procurii nr. 8886 din 27 iulie 2006, a perfectat și a autentificat contractul de donație nr. 12970 din 27 octombrie 2006, precum și acordul adițional de modificare al contractului de donație nr. 1256 din 16 februarie 2007, încheiat între pîrîții Prisăcari Marcel și Ciobanu Victor, prin care a fost donată nu numai casa de locuit expres prevăzută în procura sus-menționată, dar și terenul cu suprafața d 0,047 ha, precum și garajul și alte construcții auxiliare.

Despre tranzacțiile real întocmite, pîrîtul Prisăcari Marcel nu l-a informat pe reclamant, ba din contra, el îi achita pîrîtului bani pentru serviciile acordate. Așa, în luna septembrie 2006 i-a achitat 800 lei, în luna octombrie 2006 - 900 lei, în luna noiembrie 2007 - 800 lei, la data de 06 septembrie 2007 - 122,40 lei, precum și alte plăți și un tablou.

În aceste circumstanțe, consideră că, pîrîtul Prisăcari Marcel, profitînd de încrederea acordată, prin înșelăciune și abuz de încredere, l-a indus în eroare pe reclamant și fără acordul proprietarului, a donat și a înregistrat dreptul de proprietate în final pe numele mamei sale.

Susține că, prin acțiunile pîrîtului Prisăcari Marcel, exprimate prin întocmirea actelor notariale sus-numite i s-a încălcat dreptul de proprietate asupra imobilului din mun. Chișinău, str. Călărași, 3.

Reclamantul Prisăcari Marcel a solicitat declararea nulității contractului de donație nr. 12970 din 27 octombrie 2006 și a acordului adițional nr. 1256 din 16 februarie 2007, precum și încasarea din contul lui Prisăcari Marcel în beneficiul lui Chitoroagă Victor a prejudiciului moral în sumă de 400000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 decembrie 2008 acțiunea a fost admisă parțial. S-a declarat nulitatea contractului de donație nr. 12970 din 27 octombrie 2006 și a acordului adițional nr. 1256 din 16 februarie 2007. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2009 a fost admis apelul declarat de Prisăcari Marcel, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 03 decembrie 2008, cu restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La data de 14 noiembrie 2011, reclamantul Chitoroagă Victor și-a concretizat acțiunea, indicînd în calitate de pîrîți pe Prisăcari Marcel, Ciobanu Victor, Prisăcari Iulia, notarul privat Bumbu Adelina. Prin aceasta a solicitat recunoașterea nulității: contractului de donație nr. 12970 din 27 octombrie 2006, acordului adițional de modificare a contractului de donație nr. 1256 din 16 februarie 2007, contractului de donație nr. 1010 din 07 februarie 2008, anularea procurii nr. 8886 din 27 iulie 2006 și dispunerea efectuării modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012 acțiunea a fost admisă parțial. S-a declarat nul contractul de donație încheiat între

Prisăcari Marcel și Ciobanu Victor nr. 12970 din 27 octombrie 2006. S-a declarat nul acordul adițional de modificare a contractului de donație nr. 1256 din 16 februarie 2007, încheiat între Prisăcari Marcel și Ciobanu Victor. S-a declarat nul contractul de donație nr. 1010 din 07 februarie 2008, încheiat între Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia. A fost dispusă efectuarea modificărilor în registrul bunurilor imobile în conformitate cu hotărîrea pronunțată. Pretenția reclamantului Chitorioagă Victor privind anularea procurii nr. 8886 din 27 iulie 2006, a fost respinsă. A fost încasat de la Prisăcari Marcel în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1500 lei, scutindu-l parțial de la plata ei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 09 ianuarie 2013, Prisăcari Marcel, Prisăcari Iulia au declarat apel, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu pronunțare unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii. Totodată, au solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru apelul depus în baza prevederilor art. 85 alin. (4) CPC din motiv, că la moment nu sînt încadrați în cîmpul muncii și au la întreținere un copil minor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013 s-a dispus scutirea parțială de la plata taxei de stat a apelanților Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia, cu stabilirea unui termen de pînă la 12 martie 2013, orele 10.00 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 6000 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, cererea de apel declarată de Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012 a fost restituită.

În dezacord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia, la data de 08 iulie 2013 au declarat recurs, solicitînd repunerea în termenul de atac, casarea încheierilor instanței de apel, cu remiterea pricinii spre examinare în instanța de apel.

În motivarea amplă a recursului, recurenții au indicat în esență că, încheierile instanței de apel au fost adoptate cu încălcarea normelor de drept procedural.

În acest context, recurenții au menționat că, suma de 6000 lei, stabilită cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de apel este una exagerată pentru apelanți, îngrădindu-le dreptul la acces liber la justiție. Or, aceștia din urmă sînt bolnavi, nu dispun de un serviciu permanent, precum și au la întreținere copii minori.

În continuare, recurenții au susținut că, nu au recepționat încheierea instanței de apel din 11 februarie 2013, iar, semnătura de pe avizul de recepție nu le aparține.

De asemenea, recurenții au mai indicat că, încheierea instanței de apel din 28 mai 2013 a fost adoptată în lipsa recurenților Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia, aceștia din urmă, nefiind citați legal.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, deoarece informația privind actele efectuate atestă recepționarea de către recurentul Prisăcari Marcel a încheierii instanței de apel din 11 februarie 2013 la data de 21

iunie 2013. Iar, în privința încheierii instanței de apel din 28 mai 2013, la materialele dosarului nu există vreo dovadă privind recepționarea acestuia de către recurenți.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, examinând argumentele recursului în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul înaintat de către recurenții Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierilor instanței de apel din următoarele motive.

Potrivit art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului s-a constatat cu certitudine că, prin acțiunea intentată, intimatul Chitoroagă Victor a solicitat recunoașterea nulității următoarelor acte juridice: contractul de donație nr. 12970 din 27 octombrie 2006, acordul adițional de modificare a contractului de donație din 27 octombrie 2006, nr. 1256 din 16 februarie 2007, contractul de donație nr. 1010 din 07 februarie 2008, procura nr. 8886 din 27 iulie 2006, precum și dispunerea efectuării modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Este de menționat că, potrivit datelor anexate la materialele cauzei, valoarea acțiunii respective constituie 358238 lei, (f.d.43,45-46, vol.I).

Prin încheierea instanței de apel din 11 februarie 2013, contestată prin prezentul recurs, s-a dispus scutirea parțială de la plata taxei de stat a apelanților Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia, cu stabilirea unui termen de până la 12 martie 2013, orele 10.00 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 6000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 3 pct. j) a Legii taxei de stat, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, în cazul litigiilor cu caracter patrimonial tariful de achitare a taxei de stat este în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform jurisprudenței CEDO, pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, și în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

În motivarea recursului declarat, s-a indicat situația materială foarte grea a recurentului Prisăcari Marcel, faptul că este bolnav, nu este angajat în câmpul muncii, precum și are la întreținere un copil minor, anexînd copia carnetului de muncă și copia certificatului de naștere al copilului minor, (f.d.150-152, vol.II).

Avînd în vedere că, valoarea acțiunii intentată de către intimatul Chitoroagă Victor, constituie suma de 358238 lei, iar, taxa de stat pentru examinarea cererii de

apel este de 8060,35 lei, precum și luînd în considerație documentele prezentate de către recurenți, instanța de recurs concluzionează în favoarea temeiniciei soluției instanței de apel privind scutirea parțială de la plata taxei de stat a recurenților Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia, totodată acordîndu-le termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Or, actele care confirmă că, recurentul Prisăcari Marcel nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere un copil minor nu sînt în măsură să reflecte o situație financiară reală, care să justifice o scutire totală de la plata taxei de stat.

Mai mult decît atît, recurenta Prisăcari Iulia, la fel este semnatara cererii de apel declarată împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012, însă, nu a prezentat nici o probă în susținerea argumentelor invocate în cererea privind scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2013, cererea de apel declarată de Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 decembrie 2012 a fost restituită.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform dispoziției art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Reieșind din cele enunțate și avînd în vedere faptul că, recurenții Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia nu au îndeplinit în termen indicațiile stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013, instanța de recurs ajunge la concluzia că, soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel declarată de către Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia este una corectă, fapt ce determină instanța de recurs să mențină, ca fiind întemeiată și legală încheierea instanței de apel din 28 mai 2013.

Nu pot fi reținute argumentele recurenților Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia privind nerecepționarea de către aceștia din urmă a încheierii instanței de apel din 11 februarie 2013, și privind faptul că, semnătura de pe avizul de recepție nu le aparține. Or, acestea nu s-au confirmat prin materialele cauzei.

Drept urmare, recurenții Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia nu au fost lezați în drepturi de către instanța de apel.

Pentru considerentele înaintate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierile instanței de apel din 11 februarie 2013 și din 28 mai 2013.

Ținînd cont de cele constatate, în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Prisăcari Marcel și Prisăcari Iulia.

Se mențin încheierile Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2013 și din 28 mai 2013, în pricina civilă la acțiunea intentată Victor Chitoroagă împotriva lui Marcel Prisăcari, Victor Ciobanu, Iulia Prisăcari și notarul privat Adelina Bumbu cu privire la recunoașterea nulității actelor notariale și efectuarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi